

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPI LAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
PIATA SF. GHEORGHE 4. — TEL. 2-52

Igaza van

Metzger Márton dr. prépostnak, amikor a Katolikus Akcióról kapcsolatban a lapban megjelent cikksorozatában sikra száll amellette, hogy a vallás keretein belül ne legyen időnbség az egyes nemzetiségek között. Igaza van abban is, hogy nincs magyar katolikus és nincs deutsch katholisch. Igaza van akkor is, amikor ezt újra kihangsúlyoztan leszögezi, mert az emberek nagyon gyakran lesznek áldozatai bizonyos fogalmi tévedéseknek. Cikkében azonban, szerény véleményünk szerint, tévedések is vannak, melyek vagy félreértésből, vagy a helyzeti adottságok figyelmen kívül hagyásából adódnak. A vallásban tényleg nincs és nem lehet különbség az emberek között nemzetiségek szerint. Nem áll azonban ugyanez a dolog a vallás gyakorlására, ahol a nyelv — nem mint lényeg, hanem a lényegét szolgáló eszköz — ki nem kapcsolható. A nyelv nemzetiség pedig a legszorosabb kapcsolatban vannak egymással. All ez még akkor is látszólag ennek ellentmondó példákra vonatkozhat valaki. Széchenyi István előbb a latinul, franciául és németül, mint magyarul és bár magyarnak született érzésű, igazán magyar akkor lett, amikor magyarul kezdte eszméit és gondolatait kifejezni. Csak megerősíti az igazságot, ha ellentétül azt hoznak fel, hogy előbb kelt életre benne a nemzeti érzés és ez késztette arra, hogy megtanuljon magyarul, mert kétségbe bizonysítéka a nemzetiség és nyelv összetartozásának és egymástól való függőségének. Preradovics, a horvátok nagy nemzeti költője, osztrák katona volt, aki felhőtlenül tanulta meg nemzete nyelvét. Nem is a nemzeti érzés volt az ösztönző erő. Nemzet és nyelv összetartoznak, bár az előbbi csak eszköze, de leglényegesebb eszköze és szolgálója az előbbinek. A magyar nemzeti érzést igazán gyakorolni magyarul lehet csak, aminthogy minden nemzet nyelvében él. Katolikus nyelv nincs és katolikusnak lenni nem jelenti katolikus nemzethez tartozónak lenni, mert ilyen nincs. A katolikus vallásnak világokat átgátló nagy hódító ereje éppen abban rejlett mindenkoron, hogy minden nemzetek nyelvét szolgálataiba tudta állítani és soha a nemzeti érzéssel ellenkezésbe nem jött. Ezt hatalmas erőt, mely a nemzeti érzésben rejlik, a Katolikus Akció sem kapcsolhatja ki. Az akció részesei emberek, akik valamely nemzet fiait közé tartoznak, tehát helyi elhatárolások léteznek közöttük. Ezeket a nyelvi különbözőségeket figyelembe nem venni, egyet jelentene a tények megfigyelésével. Tehát ha a hitben, a vallásban nincs is különbség a magyar és olasz, magyar német és lengyel nemzetiségű katolikus között, vallásának gyakorlásában nem kapcsolható ki a nyelvnek mint eszköznek különbözősége. Miután pedig — Metzger szerint is — a Katolikus Akció tulajdonképpen a vallás gyakorlati érvényesítése, tehát nem hagyható figyelmen kívül a nyelvi és egyéb nemzeti tagozódás a Katolikus Akciónál sem. Azt soha senki nem állította, hogy a vallás eszköz legyen a nemzeti célok küzdelmében, de állítjuk és fentartjuk, hogy a nemzeti érzés olyan erő, melynek eszközét a Katolikus Akciónál kikapcsolni végzetes hibába lenne. A szavak értelmi csoportosításánál sem hagyunk fenn kétséget, aminthogy általában az a véleményünk, hogy előbb bizonyos kétségeket kell eloszlatni és feszélyeztetéseket megszüntetni, mielőtt a Katolikus Akció tényleg — akció lehetne. Mi mutatunk rá arra a különbségre, ami ka-

A háromszáz millió lei jutalék ügyében nyilatkozott Madgearu tegnap a Skoda-bizottság előtt

A Skoda-ügy megvizsgálására ki- küldött parlamenti bizottság az éjféli órákban fejezte be Boila Romulus egyetemi tanár kihallgatását, amely sok igen érdekes részletet tartalmazott. A bizottság elsősorban azt igyekezett tisztázni, hogy Boila Romulus milyen hadianyagot szállított az országnak. Boila erre felolvasta Renner levelét, amelyben az tiltakozott az Univerzulban kö- zölt állítások ellen. Elmondotta még, hogy 1929-ben Renner régi osztrák- magyar hadianyagot ajánlott fel megvé- telre, Boila az ajánlatot Maniu Gyula akkori miniszterelnöknek továbbította és azután nem foglalkozott többé a dol- ggal.

A bizottság azután azt akarta meg- tudni, hogy Boila bankszámlái milyen névre szóltak.

Boila tiltakozott, mintha kü- lönböző álneveken lett volna bankbetéte, azt azonban elis- merte, hogy a Kolozsvári Ta-

karékpénztárnál Fischer dr. és Sebestyén dr. nevek alatt esz- közölt befizetéseket.

Ez azonban azért történt, mert Fischer és Sebestyén doktorokkal szemben váltó- tartozásai voltak és adósságait ilyen módon törlesztette.

A bizottság elnöke még az ariasi aranybánya tulajdonjoga iránt is érdeklődött és megkérdezte, hogy az arany- bánya az ő tulajdonát képezi-e. Boila azt válaszolta, hogy az aranybánya Maniu Gyula tulajdona és a volt miniszterelnök családjá az már régen birja.

A bányát hosszabb ideig Boila kezelte, később pedig bérbe is vette azt.

Boila végül Zeletzky Brunóval való ismeretségére vonatkozólag nyújtott felvilágosításokat. Elmondotta, hogy Zeletzkyvel még 1929-ben ismerkedett meg, de azt már nem tudta megmonda- ni, hogy Zeletzkyt ki mutatta be neki.

után nem találkozott többé vele addig, amíg az első házkutatás a Skoda-kiren- deltség irodájában megtörtént.

A házkutatás után Zeletzky el- ment Madgearuhoz és elmon- dotta neki, hogy egész éjjel mulatott és reggel véletlenül letörte az egyik pecsétet. Ze- letzky ezért borzasztó lelki- állapotban volt.

Az elnök azután a háromszáz millió leies állítólagos jutalékra vonatkozólag intézett kérdést Madgearuhoz, aki eze- ket mondotta:

— Egy nap Sica-Popescu tábor- nok jött fel hozzám és elmondotta, hogy Stefanescu Amza akkori hadügy- miniszter maga elé hívatta. A hadügy- miniszter megkérdezte a tábornoktól, hogy kívül osztotta meg a háromszáz millió leies jutalékokat.

Figyelmeztette a tábornokot, hogy hiába tagad, mert tudomása van, hogy a jutalékokat Madgearuval és Mirtoval osztotta meg.

Madgearu kifejtette, hogy szó sem volt jutalékról, mert ez a háromszáz mil- lió lei kölcsön volt, amelyet a Skoda-cég a mezőgazdasági hitelintézetre jegyzett. Ebben az ügyben Benesis közbenjárt.

Madgearu és Junian között he- ves vita támadt, mert Madgearu kijelentette, hogy tudomása szerint Junian a Skoda-cégtől ügyvédi honorárium fejében három millió leit kapott.

Junian a kijelentést alaptalan gyanusi- tásnak mondotta. Madgearu azonban továbbra is fentartotta állítását és ki- jelentette, hogy arról Tilea Viorelnak és Mirtonak is tudomása van.

Átmulatott éjszaka után törte fel a pecsétet

A Skoda-ügy parlamenti vizsgálóbi- zottságának tegnapi ülését Madgearu- nak, a nemzeti parasztpárt volt pénzügyminiszterének kihallgatása töl- tette ki. Madgearu beszámolt a bizott- ságnak azokról a tárgyalásokról, ame- lyeket az előző kormány a fegyverkezés kérdésében a rendelkezések nagyságáról és minőségéről folytatott. Az előzetes tárg- yalások után a kormány megbízásából Popovici akkori igazságügyminisz- ter Párisba utazott, hogy a rendelkezése- re vonatkozólag tájékozódjék.

Annyiban már megállapodott a minisztertanács, hogy a fegy- verkezési rendelkezések kérdésé- ben csakis a szövetséges álla- mok, tehát Anglia, Franciaor-

szág, vagy Csehszlovákia vala- melyik fegyvergyára jöhetett tekintetbe.

Popovici tárgyalásai után később ő ma- ga is Párisba utazott és ottani szállodai lakásán fogadta a Schneider-Creusot- cég vezérigazgatóját. A vezérigazgató kijelentette, hogy el vannak halmozva rendelkezésekkel, mert rendkívül sokat gyártanak és szállítanak Délameriká- nak, mégis hajlandónak mutatkozott, hogy Romániának is gyártanak.

Madgearu azután elmondotta, hogy Zeletzkyvel először 1929-ben találkozott. Másodszer 1932-ben tárgyalt vele. Ek- kor a kincstár pénzügyi zavarokban volt és így sor került a Zeletzkyvel való tárg- yalásra is pénzügyi kérdésekről. Az-

tolikus magyar és magyar katolikus között van és minden kétséget kizáró módon az első mellett foglaltunk állást. Tehát nem magyar katolikus vagy deutsch katholisch, hanem római katolikus magyar és römisch katholisch deutsch. Itt érkezünk el ahhoz a részhez, mely az egész kérdésnek punctum saliens. És ez az a pont, amelynél Metzger Márton figyelmen kívül hagyta a tényleges adottságokat. Tény az, hogy a Bánságban a katolikus magyarok mellett vannak katolikus németek. Tény az, hogy ez a nemzeti széttagoltság az egyházközségek életében számtalan esetben komoly surlódásokra vezetett, ami eklatáns bizonyítéka annak, hogy a nyelv és nemzeti érzés nem quantité negligea. Nem jelenti ez a vallás naciona- lizálását és így brutalizálását sem, nem jelenti azt sem, hogy előbb vagyok magyar vagy német és csak azután katolikus, ha- nem egyszerűen és félreérthetetlenül, de a

leghatározottabban jelenti, hogy katolikus magyar vagy katolikus német vagyok. És így találkozik azután a vallási érzés a nem-zeti érzéssel, amelyet nem kizárják, hanem erősítik egymást úgy, hogy soha egy- mással ellenkezésbe nem juthatnak. Azon- ban így és csakis így. Hogy a Katolikus Akciót a Bánságban a magyarok indították meg, nem jelenti a vallásnak a nemzeti küz- delmekbe való belevonását, sőt első megál- lapítása volt teljes politikamentessége. Nem magyar katolikusok nemzeti egyesü- lése a cél, — erre megvan a magyaroknak a politikai pártjuk — hanem katolikus ma- gyarok vallási tömörülése. Nem a valláson keresztül akarják nemzeti céljaikat szol- gálni, hanem nemzeti érzésükön keresztül vallási érdekeiket védeni. Mert valóban úgy van, hogyha a katolikus vallás nem értott a magyarságnak, a magyarság sem értott a katolikus vallásnak. És nem fog ártani a

Katolikus Akció sem, ha magyarok csinál- ják. Csinálják a Katolikus Népszövetség ke- retei között is csinálták volna már hat év előtt, — mily pótolhatatlan idővesztéség! — ha ebben éppen az nem akadályozta volna, hogy a németek nem fértek meg a magya- rokkal egy akolban. Ezek a hat év előtti tapasztalatok teszik szükségessé, hogy a surlódási felületek eliminálása érdekében, magyarok a németektől külön indítsák meg és vezessék a mozgalmat. A katolikus ma- gyarok őszinte testvéri örömmel látják majd, ha a katolikus németek is megindít- ják a Katolikus Akciót, amely bizonyára csak nyelvben, de nem célkitűzéseiben fog különbözni a Katolikus Népszövetség tö- rekvéseitől. És meggyőződésünk az is, hogy könnyebben fognak eredményeket elérni, mert nekik olyan eszközök is állanak ren- delkezésükre, amelyek nekünk sajnos hiányzanak. Vuchetich Endre dr.

A zsákutcába került genfi helyzetet Anglia mindenáron meg akarja menteni és ragaszkodik a nemzetközi leszereléshez

Az angol alsóházban Baldwin helyettes miniszterelnök ismertette tegnap a légi flotta építésének programját. Hangoztatta első sorban, hogy Anglia továbbra is ragaszkodik a nemzetközi leszereléshez és megkísérli a genfi helyzetet a zsákutcából kimenteni. A tapasztalatok

alapján azonban nem sok eredményre lehet számítani és erre való tekintettel az európai nyugtalanság figyelembe vétele mellett elérkezett az ideje annak, hogy Anglia felülvizsgálja haderejének helyzetét. A légi haderőnek a hiányok pótlásán kívül még a fejlesztése is szükséges. A légi flottát a legközelebbi évek-

ben a szomszédos államok légi flottájának színvonalára kell emelni. A fejlesztési terv szerint negyvenegy repülőrajt építenek a meglévő negyvenkét rajhoz. Ebből kilenc a haditengerészet szolgálatában fog állani. Ezt a tervet a kormány öt év alatt valósítja meg.

Miniszterek drámai szembesítése a Staviszky-panama részleteinek tisztázásánál

A francia közvéleményt ismét a Staviszky-botrány részletei foglalkoztatják. A világ ezen legnagyobb panamá-jának tisztázására kiküldött parlamenti bizottság tegnap Tardieu volt francia miniszterelnököt, jelenleg tárca nélküli minisztert hallgatta ki.

A politikai életnek ez a markáns alakja rendkívül szenvedélyes hangon tette meg vallomását, amely közel tíz órán keresztül tartott.

Különösen éles támadást intézett vallomása során Chautemps volt miniszterelnök és belügyminiszter szereplése ellen. Sorra vette azokat a mozzanatokat, amelyek miatt Chautemps felelősségre vonható. Reámutatott arra, hogy Chautemps mint ügyvéd, mint képviselő, mint miniszterelnök és mint belügyminiszter már tíz év óta a legalaposabban ismeri a Staviszky-ügyet és ennek ellenére ezt a szélhámost még akkor is támogatta, amikor ő már miniszter volt. Csodálkozik azon, hogy hónapok teltek el, amíg a parlamenti bizottság elhatározta Chautemps kihallgatását. Ezután Tardieu erőlyesen visszautasította azokat a vádaskodásokat, amelyek őt is be akarták keverni a Staviszky-ügybe. Kifogásolta a rendőrség munkáját ebben az ügyben, majd így folytatta:

— Chautemps, valamint családjának több tagja honoráriumot is kapott Staviszkytól és cinkosa is volt. Be akarom bizonyítani, hogy a Staviszky-ügyről mindent tudtak, de ezt el akarták titkolni és ezt oly módon próbálták meg, hogy hamis híreket terjesztettek másokról.

A parlamenti vizsgálóbizottság ezután szembesítette egymással Tardieu és Chautemps minisztereket, amely viharos, helyenkint drámai jelenetek között ment végbe. Chautemps ingerülten követelte Tardieutól, hogy vádaskodásait pontosan határolja körül. Tardieu azonban vonakodott Chautemps ellen közvetlen vádat emelni. Chautemps ezután reámutatott arra, hogy Tardieu jelenlegi vallomásával a kormány egységét akarja megbontani és ezzel a parlament feloszlását kérészkölni.

A párisi reggeli lapok részletesen fog-

lalkoznak a vallomásokkal és megállapítják, hogy a parlamenti bizottság tegnapi ülése a legnagyobb politikai szenzáció jelentőségével bír.

Az Oeuvre című lap szemtelenségnek mondja Tardieu kijelen-

téseit és hangoztatja, hogy a radikális szocialista párt elnöksége rövidesen összeül és határoz a radikális szocialista minisztereknek a kormányból való kilépéséről.

A bírósági idézések továbbítását jövőben a posta eszközli

Augusztus elsejétől kezdve a bírósági idézések továbbítását a posta fogja eszközölni. Ennek a szolgáltatás zavartalan lebonyolítása érdekében a postaigazgatóság külön hivatalt állított fel, amely erre vonatkozólag már különböző intézkedéseket is kidolgozott. A bírósági idézések továbbításának megismerésére külön tanfolyamot is rendeztek a megyei postahivatalok magasabbrangú tisztviselői részére, akik azután alantasaikat kioktatják erre a szolgálatra. Az erre vonatkozó törvény alapján a posta augusztus elsejével a bírósági idézések kívül még vádiratokat, bírósági köz-

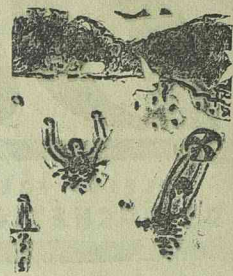
leményeket, felszólításokat és más bírósági döntéseket is továbbít. Érdekes újítás lesz a távirati idézések módja, amellyel táviratilag is meg lehet majd idézni valakit a tárgyalásra. Az idézéseket erre a célra külön elkészített nyomtatványokon állítják ki, de különleges nyomtatványokon továbbítják a többi bírósági közleményeket is. A bírósági iratok továbbítása ajánlott küldemény formájában történik majd. A helybeli postán az idézések és bírósági iratok kezelésére külön hivatalt állítanak fel, amelynek főnökét azonban még nem nevezték ki.

Hetven éves bandita Radnán újabb rablást követett el és éjjel berontott egy földbirtokos házába

Alig ültek el Radnán a legutóbbi véres események izgalmai, máris újabb rablógyilkossági kísérlet tartja lázban a hegyaljai nagyközségeket. Blancu Mihály radnai földbirtokos az elmúlt éjszaka arra riadt fel, hogy házában udvarán lövések dörrentek. A földbirtokos ki akart rohanni az udvarra, de amint az ajtót kinyitotta, egy magas, parasztruhába öltözött férfi vetette rá magát, aki torkon ragadta és fogatni kezdte. Blancu Mihály szembeszállt támadójával és az ajtó küszöbén percekig tartó tusakodás kezdődött. A rablótámadónál egy hatalmas kalapács volt és azzal akarta a földbirtokost leütni, miközben lövések dördültek el az udvaron. A bandita társára nyilvánvalóan lövöldözéssel akarta a házbelieket elriasztani attól, hogy a szorongatott földbirtokos segítségére siessenek. Az izgalmas birkózás alatt Blancunak végre is sikerült a kalapácsot ellenfelétől elvenni és a ve-

szedelmes szerszámot akkor bedobta a szobába.

A lövöldözés zajára felriasztott szomszédok bátorságot vettek és a földbirtokos háza felé siettek. A bandita, amikor meghallotta a közeledő lépteket, hirtelen Blancu melléhez kapott, ahol egy bórerszény függött, amelyben tizenöt-ezer lei volt. A bandita letépte az erszényt és elmenekült. A csendőrségnek azonban néhány óra múlva már sikerült a tettest letartóztatni. A csendőrség fogása nagy feltűnést keltett, mert a rabló Mili György hetven éves öregember volt, aki fiatalabb korában a Hegyalja réme volt és rablások miatt éveket töltött fegyházban. Mili György bevallotta, hogy a rablásra akkor határozta el magát, amikor megtudta, hogy Blancu a mellén hordott erszényben tizenötezer leit őriz. Remélte, hogy ami Opreának nem sikerült, azt ő végrehajtja. Büntetésre kérték a csendőrség folytatja a nyomozást.

Ha kellemezen akarja eltölteni nyári szabadságát, vagy egy gyógykurárra van szüksége, úgy vegyen részt az „EUROPA”-menetjegyjáratban és a Déli Hírlap naponta egyénileg és minden szombaton induló társasutazásain. Elsőrendű szállodákban és éttermekben, kirándulási, sport- és szórakozási lehetőségekkel, nagyon olcsó árak mellett. Kérjen információt prospektust, árakat az „EUROPA” utazási irodától. Timisoarában a Nőpont Bank Európa menetjegyjárat. Str. Alba Iulia 9. Telefon 15-15, 15-33. „Bird” Hotel Terminus, ahol felvilágosítások prospektusok díjtalanul kaphatók és a lap kiadóhivatalától.

Az Európa és a Déli Hírlap legközelebbi utazása:

Tekirghiol-Bai

a híres tó partján. Sós- és iszapfürdő. Augusztus 4-15-ig főszezon. Páratlan hatású gyógy- 10 nap fürdő. : Románia Póstyénje. : Kitiűnő ellátás. **Lelei 1500**

Figyelje a következő napokon megjelenő hirdetéseinket!

A magyar kormányzó törvényszentesítési jogot kap

A magyar kormány a legutóbb megtartott minisztertanácson az új választójogga együtt törvényjavaslatot készített elő a kormányzó jogkörének kiterjesztésére. Ez a kiterjesztés arra vonatkozik, hogy megadják a kormányzónak a törvényszentesítési jogát. Az 1920. évi első törvényoikk, amelyek a kormányzó jogkörét megállapították, kimondták, hogy a parlament által hozott törvények nem esnek szentesítés alá, meg ez a jog csak a királyt illette meg. A kormányzónak csak arra adott jogot ez a törvény, hogy újabb megfontolás végett egy leiben visszaküldheti a törvényeket a parlamenthez. Ha azonban a parlament a törvényt változatlanul fentartja, úgy a kormányzó köteles azt kihirdetni. Amennyiben ezt a jogkiterjesztő törvényt a magyar országgyűlés megszavazza, úgy a kormányzó ezen a téren is királyi jogkör fogja megjelteni.

Amilyen gyorsan beomlott olyan lassan épül fel a Capitol-mozi teteje

A beomlott Capitol-mozi ügy hosszas húzavona után végre mégis megoldáshoz közeledik. Coman Agoston főpolgármester ugyanis tegnap kijelentette, hogy az a bizottság, amelynek feladata volt az új tetőszerkezet anyagtekintetében dönteni, a vasszerkezet mellett nyilatkozott. Az új vastetőszerkezet felállítására három cég, közülük a Resita-művek benyújtották már ajánlataikat. A fa- és a vasszerkezet között száz-ezer lei különbség mutatkozik és ez az összeget a városnak kell fedezni. A vastetőszerkezetre vonatkozó tervek egy héttel elkészülnek, azután megszerzik a miniszterium jóváhagyását és tizennégy nap múlva már megkezdődhetik az új vastetőszerkezet felállítása, ha addig a Steiner-céggel folytatott tárgyalások sikerrel befejeződnek. Remélhetőleg Steinernek nem lesz bátorsága további nehézségeket támasztani mulasztása nyomainak eltüntetése körül.

Megfojtotta fiatal szeretőjét, a holttestet feldarabolta és kolbásznak meg felvágottnak dolgozta fel

szalmasságában egyedülálló bűnügyében folytat vizsgálatot a magyarországi Somogyhárságy közpencsendőrsége, amely már régebben jelentéseket kapott, hogy Fátth József, ottani hentesmester évek előtt egyetlen gyilkosságot követett el. Fátth Józsefnek a községben vendéglője és keresülete van és gazdag ember hírében áll. A csendőrségen a hentesmester bűntagadta bűnösségét, de azután tört és részletes vallomást tett. Elmondotta, hogy 1928-ban megismerkedett Horvát Katalinnal 28 éves leánnyal, akinek — bár ő nős és családosa — udvarolni kezdett. Az udvarlásnak következményei is lettek és Horvát Katalinnak 1929 karácsonyán gyermeke született. A leánnyal való békesség tovább tartott mindaddig, amíg 1930-ban Horvát Katalin szavát vette, mely nagy nyűg neki a gyerek eltartása.

Pár hétre rá a nő átment a gyermekkel a közeli Antal-szállásra és Berger László földbirtokos disznóknak dobta oda a kis gyermeket, akít a sertések felfaltak.

Horvát Katalin másnap minden lelkifurakítás jele nélkül számolt be Fátthnak a gyermek embertelen elpusztításáról. Fátth József anyira megborzadt, hogy a fiatalis anyja megölésére határozta el magát. Másnap este a lakásán leütötte Horvát Katalint, majd megfojtotta. A gyilkosság nyomait úgy igyekezett elrejtetni, hogy a holttest két lábát és az első részét a disznóknak dobta oda, míg a többi részeitől szappant főzött. A csendőrség nem adott hitelt Fátth József ezen vallomásának, mert a nyomozás során olyan adatok birtokába került, amelyek azt bizonyították, hogy a hentesmester a megölt Horvát Katalin holttestét részben kimérte hentesüzletében, részben pedig kolbásznak és felvágottnak dolgozta fel.

Ét látszott bizonyítani az a körülmény, hogy Fátth József 1930 februárjában a környező falvakat elárasztotta huszával és ettől feltűnő módon igyekezett szabadulni. A nyomozás alkalmával külsőben az a gyanu is fölmerült, hogy Fátth József nemcsak Horvát Katalint fojtotta meg, hanem a csecsemőt is ő tette láb alól és ezzel a mesével akarta magát legalább a csecsemőgyilkosság adja alól tisztázn.

A csendőrség tegnap délelőtt újból kihallgatta Fátth Józsefet, aki azonban megmaradt első vallomása mellett, csupán Horvát Katalin meggyilkolásának szalmaszál körülményeit részletezte.

Elmondotta, hogy miután az asszonyt éjszaka leütötte és

megfojtotta, a holttestet hajánál fogva kihuzta az udvarra és onnan a kerítésen átdobva, a szomszéd udvaron levő szalmakazalra vonszolta és a szalma közé beagyazta.

Három hétig rejtgette így a holttestet, amely a nagy hidegben csonttá fagyott. Három hét múlva azután az egyik éjszaka magához vette hentesbárdját, valamint csontfűrészét és megkezdte a kőkeményre fagyott holttest feldarabolását. Az első éjszaka keserves munka után csak a jobb lábát tudta a törzstől elválasztani. A levágott lábát azután átvitte a saját udvarára és darabokra vágdalva a disznóknak dobta. A disznók a húst lerágták, a maradéksontokat pedig reggel összekaparta. A második éjszaka a másik lábát fűrészelte le és azt is a disznók elé vetette.

A harmadik éjszaka a fejét vá-

A sziguranacán végződött néhány fiatalember ellenzéki sürgölődése, amely a Magyar Párt gyengítését celozta

A Targul Mureson (Marosvásárhelyen) megjelenő Néplap néhány nap előtt bejelentette, hogy az Országos Magyar Párttal szemben megindult ellenzéki törekvéseket Erdély és a Bánság területére kiterjesztik és megkezdik az ellenzéki párt szervezését az összes nagyobb városokban. A Magyar Párt erejének meggyengítésére irányuló kezdetleges próbálkozás Aradon máris a sziguranacán ért véget. Aradon ugyanis Osztróvsky György husz éves cluji (kolozsvári) egyetemi hallgató kezdte meg a propagandát, de gyerekes mozgalmát csak magához kora ifjak körében tudta komoly akciónak feltüntetni. Munkájának eredményeképpen az ellenzéki moz-

galomhoz mintegy huszan csatlakoztak. Az ifjak az aradi Magyar Párt helyiségek szomszédságában ütöttek tanyát és már az új klubhelyiségben gyűltek egybe szervezkedő gyűlésre, amely azonban a sziguranca hivatalban ért véget. Az aradi állambiztonsági hivatal főnöke ugyanis rossz szemmel nézte a fiatalok szakszerűen vezetett mozgalom subája alatt tulajdonképpen kommunista terjesztését. Ezért az egész társaságot a rendőrségre vitték, ahonnan kihallgatásuk után szabadon bocsátották őket.

Eredményes tanári működésének husz éves jubileumát ünnepli Tóth Lajos, a helybeli piarista liceum közbecsült igazgatója

Tanári működésének husz éves jubileumát ünnepli P. Tóth Lajos tartományfőnöki asszisztens, a helybeli piarista liceum kiváló igazgatója. Tóth Lajos 1890 augusztus 17-én Szentesen született. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után 1907-ben beköltözött a piarista rendbe és Budapesten megszerezte tanári oklevelét. 1912-ben ünnepélyes fogadalmat tett, majd 1914-ben áldozópappá szentelték és megkezdte tanári működését. A fiatal paptanár a carei (nagykárolyi) piarista liceumba került,

ahol a tanári teendők mellett egyben plébánoshelyettes is lett. Megfordult a cluji (kolozsvári) piarista liceumban is, ahol 1928-ban konviktusi subrégensnek nevezték ki. Ebben a minőségben működött 1929 szeptember elsejéig, amikor a tartományfőnökség a helybeli piarista liceum élére állította és négy év óta szakszerűen vezeti az intézetet. Tóth Lajos igazgatósága alatt felvirágzott a liceum és nagy gondot fordított mindenkoron a diákság mély vallásos és fegyelmezett nevelésére. Pedagógiai tevékeny-

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Északamerikába, Délamerikába és Közép-amerikába utazók előszeretettel a HAMBURG-AMERIKA LINIE elsőrangú hajóösszeköttéseit veszik igénybe. Gyorsjárata, kitűnő hajók. Pontos menetrend. Mindennemű felvilágosítással és utmutatóval szolgál a HAMBURG-AMERIKA LINIE S. A. R., Tímisoara 1., Strada Mercy 2. Képviseletek az egész országban.

ségének, sikeres munkájának elismerését bizonyítja, hogy husz éves tanári működésének jubileumát a romániai piarista tartományfőnök első asszisztensének választották meg. Tóth Lajos igazgató a husz éves jubileumot szülei-nél ünnepli meg csendes visszavonultságban.

Cisar katolikus érsek látogatása a Bánságban

Cisar Sándor bucarestii katolikus érsek autón tegnap városunkba érkezett. Az egyházfejedelem Durkovics Antal fővárosi kanonok és az ottani teológia rektorának társaságában tette meg az utat. Cisar érsek csak keresztül utazóban tartózkodott városunkban és innen a fageti (facseti) érseki erdőségek megtekintésére utazik. Az érsek tegnap Pecul Nou (Ujpecsre) utazott, régi ismerőse és barátja, Unterweger Lothár dr. pápai kamarás, ottani plébános meglátogatására. Cisar érsek megtekintette az unipi (temesujnépi) fácánost is. Itteni tartózkodása alatt az egyházfejedelem a püspökség vendége volt, ahol a Karlsbadban üülő Pacha Ágost dr. megyéspüspök helyett Walter József dr. pápai kamarás, püspöki irodaigazgató fogadta. Az érsek meglátogatta a helybeli irtalmasok rendjének gyógyszertárát és rendhőzát is és a látottak fölött legnagyobb megelégedésének adott kifejezést. Az egyházfejedelemnek különösen a kórház Röntgen-osztálya és modernül berendezett műtője, valamint fogászati osztálya nyerte meg tetszését. Tiszteletére a püspöki palotában megjelentek a székeskáptalan összes tagjai és kíséretének tagjai is.

ENYHÜL AZ AMERIKAI NAGY SZTRÁJK. A hatalmas méretű általános sztrájk San Franciskóban még teljes nagyságában tart, de heveségéből már engedett. Johnson tábornok a kormány megbízásából megjelent San Franciskóban és egész éjszakán át tanácskozásokat folytatott a sztrájkoló munkásság és a munkaadók képviselőivel, de eredményt nem sikerült létrehozni. A kommunista izü sztrájk gyengüléséhez hozzájárul az a körülmény, hogy a sztrájk vezetősége a munkásság egy részét felszólította a munkaadókkal való tárgyalások megkezdésére. Alabama városban a textil munkások sztrájkja növekedett és eddig huszonöt gyár tizenháromezeröt száz munkása lépett sztrájkba.

Filléres gyors Bécs—Budapest

indul augusztus 10-én

Kényelmes utazás // Számozott ülőhelyek

Közös utlevéllel	Budapestre	1100 lei
" "	Bécsbe	2190 "
Egyéni	Budapestre	775 "
" "	Bécsbe	1870 "

HIREK

— A KELETEURÓPAI PAKTUM ALÁÍRÓI. Londoni jelentés szerint nyilvánosságra hozták azt a listát, amely **Barthou** terve szerint a keleteurópai paktumot aláíró államok névsorát tartalmazza. Eszerint a keleteurópai paktum résztvevői Németország, Lengyelország, Oroszország, Csehszlovákia, Litvánia, Lettország és Finnország lennének.

— Tatarescu miniszterelnök ma átutazik városunkon. **Tatarescu** miniszterelnök és felesége Párisból való visszatérésük folyamán ma délben városunkon is keresztülutaznak. A kormányelnök a Jimbolia (Zsombolya) felől érkező Simplonnal ma délben félegykor érkezik városunkba, ahol tizenöt percig fog tartózkodni, majd folytatja útját a főváros felé. A külföldi utjáról hazatérő miniszterelnököt ünnepélyes fogadtatásban részesítik. A pályaudvaron a miniszterelnök fogadtatására megjelennek a hatóságok vezetői, valamint a különböző intézmények küldöttjei. A miniszterelnököt a hatóságok fejei fogják az első osztályú váróteremben üdvözlőni.

— Barthou kihallgatásán fogadta **Saveanut**. Párisból jelentik, hogy **Barthou** külügyminiszter tegnap délelőtt kihallgatásán fogadta **Saveanut**, a román kamara elnökét.

— Prefektusok értekezlete. A fővárosban folytatták a prefektusi értekezletet és a tegnapi tanácskozáson pénzügyi, valamint egészségügyi kérdéseket vitattak meg.

— Fiatl diákok rablóbandája. Az ilfői törvényszék tegnap öt kiskorú diák ügyében döntött, akik rablóbandát alakítottak. A törvényszék illetéktelennek mondotta ki magát az ügy tárgyalására és az ügyet a **Marzescu-törvény** alapján elbírálás végett a fővárosi hadbíróshoz tette át.

— Barátai rejtegetik a csendőrgyilkos fegyverét. A madocsi csendőrgyilkost, aki — mint megirtuk — legutóbb **Madócs** községben tünt fel, most már egész Dunántul csendőrsége hajszolja. **Márkus Szabó János** azonban mindaddig nem került csendőrkézre. A csendőrségnek az a gyanuja, hogy a csendőrgyilkost barátai rejtegetik. Már eddig is összeirtak hatvan madocsi legényt, akik a nyomozás adatai szerint elrejtették a gyilkost a csendőrség előtt. A gyilkos szülei különben újabb fegyvert akartak szerezni fiuknak és ezért két hízójukat is eladták. A csendőrok a pénzt lefoglalták. **Márkus Szabó Jánosnak** különben nem került nagy nehézségébe a fegyverek megszerzése, mert a csendőrség megállapítása szerint **Madócs** községben sok fegyver van elrejtve. A községnek szinte minden házában rejtegetnek revolvért, aminek az a magyarázata, hogy a környék csempészei és tolvajai rendszerint a községben gyűlnek össze.

— Kitéltették a Barna Könyvet. A kormány a Barna Könyvet kitéltotta Románia területéről.

— Nagyszabású kémkedési per. A prágai törvényszék tegnap nagyszabású hazaárulási és kémkedési per, tárgyalását kezdte meg. A hazaárulási pernek négy férfi és egy női vádlottja van. A fővádlott a **Skoda-gyár Trnka** a nevű tisztviselője, akinél a házkutatás alkalmával számos tervrajzot és fegyvermodell rajzát találták. A vád szerint **Trnka** ezeket a fontos adatokat egyrészt a prágai szovjetkövetnek, másrészt pedig a Bécsben működő kínai, japán és olasz követségnek akarta eladni. A másik fővádlott **Hrdlicska** ismert kommunista, akit kémkedés miatt egyizben már négy esztendei börtönrre ítélték.

Megbékülnek lassan a fékevesztett elemek és a nagy áradások víztömegei a legtöbb helyen visszahúzódnak

Az utóbbi napokban az ország legtöbb részében nagy felhőszakadások és viharok pusztítottak. Iasiban a villám agyonsújtott egy embert, míg **Slobozia** községben két halálos áldozata volt a viharoknak. Egy férfit a villámcsapás ölt meg, míg egy kislányra az egyik kert kerítésének fala zuhant. A törmelék alól már csak a kislány holttestét ásták ki. Nagy felhőszakadás volt **Bacauban** és **Barladban**, ahol a víz jelentékeny károkat okozott. Erdélyben a vasúti forgalomban is rövid ideig tartó zavart okozott a vihar. A főváros és **Pascani** között csak a gyorsvonat mozdonyvezetőjének ébersége hártotta el egy súlyos szerencsétlenség bekövetkezését. A felhőszakadás a pályatest töltését több mint husz méter hosszúságban elsodorotta és a sinek a levegőben lógtak. A mozdonyvezető még idejében észrevette a bajt és megállította a vonatot. Ezen a vonalon a forgalom még mindig szünetel. Husi városban szintén nagy zápor volt, utána diószem nagyságu jég hullott. A járósi a gyümölcsösben és a szőlőben okozott nagy kárt.

Caras (Krassó) megyében az áradat színében van és a víz lassankint visszahúzódnak.

— Magyar-jugoszláv közvetlen megállapodások. Belgrádi jelentés szerint a magyar-jugoszláv közvetlen tárgyalások sikeresen befejeződtek. Belgrádban ma aláírják a kölcsönös határátlépésről, a kettős birtokosok ügyének rendezéséről és más határkérdések szabályozásáról szóló szerződést.

húzódik. Tegnap a patakok megáradt vizállása apadt és így további veszélytől nem kell tartani. A fenyegetett vidék lakossága is megnyugodott és reménykedve várja a víztömegek elvonulását.

A lengyelországi árvízkatasztrófa szintén szűnőben van és elmúlt a nagy veszély. Az árvíz több mint száz halálos áldozatot követelt. Az ár számos községben olyan sebességgel lepte meg a lakosságot, hogy a házakból sokan már nem tudtak kimenekülni és a vízbe fulladtak. Sok községben a lakosok a házak tetejére menekültek és a legnagyobb veszedelem közepette várják megmentésüket. A hajléktalanok száma egyedül **Krakkó** körzetében negyvenezer, míg **Lemberg** környékén tízezer embert fosztott meg az áradat hajléktól. Bizonyosra veszik, hogy az árvízkatasztrófa halottainak száma, még növekedni fog, mert sok elárasztott községből még nem érkeztek meg az erre vonatkozó jelentések. Az árvízkárosultak támogatására **Masziczky** köztársasági elnök és **Pilsudszky** marsall bizottságot küldött ki. A vasúti forgalom **Tarnov** és **Lemberg** között már részben megindult. **Krakkó** és **Lemberg** között még szünetel a forgalom.

— Érdekes házasság. A budapesti **Uj Nemzedék** című lap érdekes házassági hírt közöl. A hír szerint **Rudnay Lajos** báró szófiai magyar követ házasságot köt **Vécsey Elvira** bárónővel, az operaház volt primaballerinájával. Érdekessége a hírek az, hogy **Rudnay Lajos** báró volt az első férje **Leibach Irénnek**, **Albrecht** főherceg válóféltben levő feleségének.

Jöjjön nyaralni Keleti-Svájcba a tündérszép

Gyilkostóhoz

1000 m. tengerszine felett, Ibolyántúli sugarakban gazdag magaslati napfény.

Románia Magas-Tátrája! Basedowosok Mekkája!

Turistáknak feledhetetlen élményt nyújtó kirándulások egészen 1500 m. magasságig. Strandfürdő, meleg kádfürdők, Csolnakázás a tavon. Sportszerű pisztáng halászat. Nyolc kényelmes penzió. 120-100 lei napi aron. Szobák már 60 leitől 150 leig.

50% vasúti kedvezmény.

Autógarázs.

Rendszeres autóbusszjárat, autógarage.

Kötelező napok esütörtök, szombat és vasárnap d. e. 10 óra. Utas esetén azonban az autóbussz más napokon is rendelkezésre áll.

Menetiérti jegy 70 lei.

Érdeklődők forduljanak a klimatikus bizottsághoz **Gheorgheni (Gyergyószentmiklós)** Jud. Ciuc.

A ROHAMOSZTAGOK NYARI SZABADSÁGÁT MEGSZÜNTETIK. Az **United Press** berlini tudósítója arról értesül, hogy a rohamosztatok nyári szabadságát még július vége előtt megszüntetik. Ez vonatkozik az összes **S. A.** alakulatokra, a berlini és **brandenburgi** alakulatok kivételével, mert ezektisztagi megbízhatatlan elemekből állanak. A legtöbb helyen a tisztogatás munkáját elvégezték és a birodalmi kormány reméli, hogy a nyári szabadságolások megszüntetésevel megoldja azt a súlyos problémát, amelyet a szabadságolt rohamosztatokok által okozott forrongása idézett elő.

— Janovic Jenő dr. előadása. **Janovic Jenő dr.**, az ismert szinigazgató, a július 15-én, szerdán, július 25-én előadást tart a magyar rádióban. A volt timisoarai (temesvári) szinigazgató a magyar szinészet hőskorának két nagy asszonyáról, **Blaha Lujzáról** és **Jászai Mari** fog rádióelőadás tartani.

Fehér ridikülök
rendkívül olcsó árban
Feuer bórüzem
I. Mercy-u. 8

— Folytatódnak a robbantó anyagokkal való merényletek. Bécsi híradás szerint robbantó anyagokkal való merényletek nem akarnak megszűnni annak ellenére, hogy tegnap óta már halál vár arra, akinél robbantó anyagot találnak. A **Práter** közelében tegnap egy nyilvános telefonállomást röptettek a levegőbe, **Edlach** közelében pedig vasúti sineket robbantották fel nagyobb távolságra. **Tirolban** egy vasúti állomást robbantás súlyosan megrongált. **Lichtenau**ban egy bomba a **Heimwehr** házában robbant és ugyancsak nagy kárt okozott.

— A bánági utak megjavítása. **Bratianu Dinu**, a liberális párt elnöke — mint megirtuk — július 29-én városunkba érkezik. **Bratianu Dinu** városunkban három megye parlamenti képviselővel fog tanácskozni és az ülésen kizárólag bánági kérdésekkel foglalkoznak. Az értekezleten szóba kerül majd a bánági utak kérdése is. A kormány miniszterelnök legutóbbi kijelentése ellenére sem állított be a költségvetésben nagyobb összeget az utjavítások céljaira. **Timis-Torontal** megyének az idén negyven millió lei áll rendelkezésre utjavítások céljára és ezért kérik fogják a liberális párt elnökét, járjon közbe a kormánynál, hogy nagyobb pénzbeli támogatással tegyék lehetővé az összes bánági utaknak egyszerre történő megjavítását.

Szabadtéri előadások a sörgyár udvarán

Ihász—Fekete szintársulata

Megnyitó előadás

Szombaton este 9 órakor:

Sárga lilium

Operett

Vasárnap este 9 órakor:

Sárga lilium

Operett

Hétfőn este 9 órakor:

Sárga lilium

Operett

Kedden este 9 órakor:

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

Operett

Szerdán este 9 órakor:

Kék Duna

Operett

Helyárak: 40.—, 30.—, 20.— lei

Színház

Holnap este lesz az első szabadtéri előadás a sörgyár-udvar új színpadán

Holnap este lesz a Sárga liliom szabadtéri előadása a sörgyár-udvarán épített színpadon. Az Ihasz—Fekete-szintársulat minden egyes tagja, akiket megérdemelt szeretettel fogad városunk közönsége, a legnagyobb ambícióval készül a szombat esti előadásra, mellyel felejtethetetlen élményt akar nyújtani a közönségnek. Rengeteg fáradságot és pénzt áldozott az igazgatóság egy szabadtéri színpad felállítására, valamint a Sárga liliom előadásának előkészületeire, hogy a hatalmas nézőtér közönsége minden tekintetben kielégülve érezze azon reményeit, amelyekkel a megnyitó előadást várta. A szabadtéri előadások helyárait olyan minimálisan szabta meg a színház igazgatósága, hogy ezzel módot ad még a legszerényebb jövedelmű családoknak is az előadások látogatására. Az ötezer embert befogadó hatalmas nézőtér, csillagos ég alatt fogja a közönség végigélvezi a

Sárga liliom előadását. Rossz idő esetén a sörgyár vendéglő hatalmas terme rendelkezésére áll a közönségnek. Előadás után villamosok indulnak minden részébe a városnak.

A Sárga liliom szombaton, vasárnap és hétfő este 9 órakor szerepel a műsoron. Kedden este 9 órakor Zsindelyezik a kaszárnya tetejét, szerdán este 9 órakor Kék Duna operettet játszik. A zenekar és a művészszemélyzet napok óta készül a gondosan rendezett előadásokra. Jegyek napközben délelőtt 10—1, délután 4—6 óráig a téli színház pénztáránál elővételben már válthatók.

Heti műsor:

(Szabadtéri előadás — a sörgyár udvarán)
Szombaton este 9 órakor: Sárga liliom.
Vasárnap este 9 órakor: Sárga liliom.
Hétfőn este 9 órakor: Sárga liliom.
Kedden este 9 órakor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.

— Szünetelnek a hivatalok. Ma, július huszadikán, szent Ilés napján, az állami és városi hivatalokban munkaszünet van. Szünetel a munka a mai napon a vármegyénel is. A városi hivatalokban a közbeeső hétvégi szünetrendelet értelmében máától kezdve egészen hétfő délutánig tart a szünet.

— **Kitüntetések Lugojon.** Szép ünnepség közepette ülte meg Schwertner Róbert Lugoji textilgyári igazgató huszonöt éves szolgálati jubileumát. A jubiláló igazgatót Faur Livius mérnök, miniszteri igazgató üdvözölte, majd átnyújtotta neki a kereskedelem és ipar terén szerzett érdemek elismerésére alapított kitüntetés első osztályát. Ez alkalommal a gyár kilenc munkása, akik husz évig dolgoznak a gyárban, megkapták a kitüntetés harmadik osztályát. Az ünnepélyen Huth N. karnagy vezényletével a gyár Harmonia énekkara is közreműködött.

— **Öreg tanítók ötven éves találkozója.** Ötven éves találkozóra jöttek össze az aradi tanítóképző intézet végzett növendékei. Szeretetteljes egymásra találása volt ez az intézet egykori tanítványainak, akik felidéztek a régi, kedves diákemlékeket. Az ötven éves találkozó a tizenhat osztálytárs közül részt vettek: Wittenberger József timisoarai (temesvári) nyugalmazott iskolaigazgató, Wagner Gusztáv nyugalmazott aradi tanító, Stoiadinovits Sándor nyugalmazott moldova-vechei iskolaigazgató, Wanner Miklós nyugalmazott szegedi iskolaigazgató, továbbá Keresz Károly és Cirkay Márton nyugalmazott aradi tanítók.

— **Fekete Mihály színiigazgató** négy hónapos barna vizsla kutyája a színház épületéből nyomtalanul eltűnt. A színiigazgató arra kéri a kutya megtalálóját, vagy azt, aki látta valamerre a barna színű fiatal vizslát, hogy közzölje vele. A kutya megtalálóját, vagy a nyomravezető egész nyári szezonban ingyenjegyet fog élvezni a szabadtéri színházi előadásokra.

— **Gradinariu kulturatanácsnok szabadságon.** Gradinariu Emil kulturatanácsnok hétfőn, július 23-án kezdi meg egy hónapos nyári szabadságát. Távollétében a város kulturális osztályát Heim Ernő dr. tanácsnok fogja vezetni.

— **Jön a hóhullám.** Amig Középeurópában viharok dülnek, addig Amerika fölött óriási hóhullám vonult el. Newyorkban a hőmérséklet elérte a 117 Fahrenheit-fokot. A farmerek sok helyen lelővik szomjazó állataikat és elvonulnak kiszikkadt pusztasághoz hasonló birtokaikra. A hóhullám már elérte Angliát is és Londonban a hőség következtében számos ember meghalt.

— **A birodalmi püspök jelentést tett Hitlernek.** Berlini jelentés szerint Hitler fogadta Müller birodalmi püspököt, aki beszámolt az evangélikus egyház helyzetéről. Bejelentette, hogy huszonnyolc püspökségből eddig már huszonöt beolvadt a birodalmi egyházba, csupán három püspökségnél mutatkoznak még nehézségek. Hitler a jelentés felett megelégedését fejezte ki.

— **Megérkeznek a villamosvasut új sinei.** A város, mint ismeretes, külföldön villamos sineket rendelt a városi villamosvasutak részére. A rendelés alapján a közeli napokban legkésőbb augusztus elsején a Begai-kikötőbe megérkezik egy uszályhajó, amely negyvennyolc vagon rakomány sineket hoz magával. A sinek Franciaországból érkeznek és kirakodásukra máris megtörténtek az előkészületek. Tekintve, hogy egy sin hétszáz kilogram súlyú, a kirakodási munkálatok tekintélyes összeget fognak felemészteni. Egy vagon sin kirakodása a városnak ezer leibe kerül és így a hajórakomány kirakása negyvennyolcezer leit tesz ki.

Aki igazán gyógyulás, pihenés és üdülésre vágyik, keresse fel a gyönyörű fekvésű ozónodus hegyi levegőjét:

Băile Lipova (Lippafüredet)

Rádium szén-savdus forrásait a természet csodáhatással bíró ásványokkal áldotta meg, szaktekintélyes orvos és tanárok ajánlják: különösen szív- és érrendszeri betegségek, magas vérnyomás, reuma, vese és hólyag, idegrendszer, vérszegénység és az összes női bajoknál szakszerű ivó és fürdő kúrát.

Külföldi relációkban is modern fürdőtelep, szállodákkal. Étlapszerűi étkezéssel 130—150 lei.

Amatőr fényképészek!
 Szerencsecsillaga vezette, amikor a **GEVAERT** filmek és lemezek használatára tért át.
 Összesen **122 díj Lei 72.000** értékben.
 Timisoarán **egyedüli** lerakat: **KECSKEMÉTI** látszerész a legrégebbi szaküzlet.
 Kérjen még ma kimerítő leírását.

HELYENKINT ESŐK VÁRHATÓK. A meteorológiai intézet jelenti: Változó felhőzettel, helyenkint még mindig zivatarok, esők várhatók. A hőmérséklet lényegesen nem változik. Városunkban tegnap borus időjárás volt és az eső több ízben is megért. A hőmérő délben 22 fok meleget mutatott.

— **Epp tábornok lemondási szándékkal foglalkozik.** A Prager Tagblatt szerint Epp tábornok bajor helytartó a lemondás szándékával foglalkozik. A június 30-i események következtében kivégeztek több olyan férfit is, akik közel állottak Epp tábornokhoz és ezzel magyarázható meg lemondási szándéka.

— **Két nagy iskolaépület létesül.** A város vezetősége ebben a költségvetési esztendőben két nagy épületet létesít, amelyekkel az iskolatermekben mutatkozó hiányt akarja kiküszöbölni. Két nagyszabású modern épületről van szó, amelyeknek felépítésére tizenhárom millió leire lesz szükség. Az egyik három emeletes iskola a második kerületben épül fel, míg a másik ugyancsak három emeletes épület a betegsegélyzőpénztárral szemben a Bagaparton készül el. Ez az iskola német minta alapján fog felépülni és központi fekvésénél fogva alkalmas lesz az összes kerületek iskoláinak tehermentesítésére. A mintaiskola terveit már felküldték a legfelső technikai tanácshoz és amint a jóváhagyás megérkezik, megkezdik az építkezést.

— **A színház homlokzatát helyrehozzák.** A város ideiglenes bizottsága tegnap esti ülésén foglalkozott a színház homlokzatának rendbehozásával. A bizottság elhatározta, hogy a munkálatokra és a homlokzat művészi kiképzésére árlejtést ír ki.

— **Monopolügynök bűnös üzemei.** Már ismétlenül beszámoltunk arról a büntetőügyről, amely Zaharia Jancu monopolügynök, továbbá Dinca József és Zeitler Oszkár ellen folyamatban van. Zaharia Jancu csempészett cigarettákkal való bűnös üzemei miatt öt évi fegyházra ítélte a törvényszék és ennyi kapott Dinca József nevű társa is, míg Zeitler Oszkár, aki mint felhajtó működött, két évi börtönre ítélték. Felbezéssé folytán most a tábla elé került ügyük. A tábla tárgyaláson azzal védekeztek, hogy nem követtek el büncselekményt, hanem egy csempészbandát lepleztek le. Az ítélőtábla július 25-én hirdeti ítéletét.

* **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapestén a Park-nagyszállóban, a Keleti pályaudvaral szemben.** Leszállított árak. — **E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.**

— **Leszakadt egy sporttelep tribünje.** Cernautiban a Makkabi sportegylet sporttelepén nagy riadalmat okozó szerencsétlenség történt. A katonai egyesített zenekarok hangversenye alatt a sporttelep tribünje leszakadt. A zsufolásig telt tribün beomlása óriási pánikot keltett és az emberek egymást gázolva igyekeztek menekülni. A romok alól eddig huszonöt súlyos sebesültet húztak ki.

APRÓHIRDETÉSERE LEGALKALMASABB A DELI HIRLAP

ÖSSZES HÁTRALÉKOS NYUGDÍJBEVÉTELESEKET ADÓBONOK-ANFIZETIK KI. A helybeli pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához most megkezdte a nyugdíjpénztárnak az a kezelése, amely szerint az 1934-évi elseje előttről származó nyugdíjbevételeket adóbonokban fogják rendezni. Mindazok a nyugdíjasok, akiknek nyugdíjhátralékaik vannak az állam szemből, nyujtsák be kérvényeiket a helybeli pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályánál.

Ferdinánd király halálának évfordulójára. Ma van hét éve annak, hogy néző Ferdinánd király meghalt. A király elhalálkozásának évfordulójára második kerületi görög keleti templomban ünnepi gyásztisztiszteletet tartanak, amelyet Tiucra Patric dr. vezényel. A gyásztisztiszteleten résztvesznek a hatóságok, valamint a katonaság képviselői. A rekvíriem megjelenik egy díszszázad is, amely zeneszóval kíséri.

Új ovóda. A város — miként ismeretes — az ötödik kerületben új ovódat létesít. Az új ovóda építkezési munkálatai már megkezdődtek és az épület a legmodernebb berendezéssel van felszerelve. Az ovódnak kertje is van, amelyet virágokkal díszítnek és a parkírozás munkálatait Deceanovic Mihály kertészeti igazgató vezényeli. Az új ovódat szeptemberben átadják a városnak.

Önöm sollingeni acélárak, borotvák, fűvágógépek és zsebkepek előnyösen vásárolhatók.

MINOR FERENC és Társa
 közörszínészek
 Timisoara II., Piața Tralian (Kossuth-tér) 1
 Telefon 5-61

Botrányos jelenetek egy árverésen. Resitan az Astra-moziban kitűnő árverés körül zajos botrányok játszódtak le. Az Astra-moziban árverést tartottak ki több berendezési tárgyra, mely az előző tulajdonosé volt. Az árverésen megjelent Craciun Anna, akit jelenlegi tulajdonosának felesége szeretében Klein Lajos ügyvéd is, a szóváltásba keveredett Negru Antal a kulturház gondnokával. Az ügyvédek egyenlőre a gondnok azon kérdésére, hogy milyen minőségben vesz részt az árverésen, izgatott hangon válaszolt. A férfi között a vita egyre hangosabb lett, miközben az ügyvéd revolvért rántott és azzal fenyegette meg a gondnokot. A veszekedésnek végül rendőri vetettek véget, akik lefegyverezték az ügyvédet. A kulturházban levő Astra-moziban különben a mostani bérlőjének, Craciun Ferencnek sem hozott sok szerencsét, mert a bérelti szerződés be nem tartása miatt koncesszióját veszély fenyegeti.

— **A kalandorpolitika és a diktatura.** A romániai konzervatív párt a fővárosban gyűlést tartott, amelyen Filipsescu Grigore nagy beszédet mondott. Beszámolt az ellen, hogy az alkotmányt a választás-törvénnyel módosítsák. Tiltakozott a kalandorpolitika ellen és hangsúlyozta, hogy minden erővel harcolni fog a diktatorikus törekvések ellen. Vél az ellen, hogy a választások adták kifejezést, hogy ebben a harcban minden józanul gondolkodó politikus támogatni fogja.

— **Hirtelen halál.** Tegnap este hat órákorban a második kerületi Froina Teodoriu (Farkas) utca 19. szám alól hívták mentőket, ahol Rózsa Jánosné, ötvenhat éves asszonyt súlyos rosszullét fogott el. Mire azonban a mentők megérkeztek, a szerencsétlen nő már hirtelen volt. Megállapították, hogy a hirtelen halált szívizélhűdés okozta.

— Piarista tanár áthelyezése. Mint ismeretes, Biró Vencel dr. a romániai piarista rend új tartományfőnöke, számos áthelyezést eszközölt, amelyről a Déli Hírlap már részletesen beszámolt. A tartományfőnök rendelete alapján most újabb személyi változás történik a helybeli piarista liceum tanári karában, amennyiben Kovács Bélát az intézet volt tanárát és aligazgatóját a rend cluji (kolozsvári) intézetébe helyezték át. Ott ugyanis a piaristák nagy szükségét érezték egy román nyelv- és irodalomtanárnak és erre a helyre legalkalmasabbnak Kovács Bélát találták. Kovács Béla szeptember elején távozik új működési helyére.

— Meghalt Caransebes egyik tekintélyes polgára. Idősebb Groszek Antal caransebesi lakos hosszas szenvedés után életének hetvenkettedik évében meghalt. Az elhunyt a város egyik legtehtényesebb polgára volt. Halálát felesége, két fia, leánya, veje és unokái gyászolják. Az elhunyt földi maradványait általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra az ottani katolikus temetőben.

— Ma az arcszíne fakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulságos rothadási tojamatái, gyomorlégzés és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

* A Temesvári Magyar Dalárda ezen a héten holnap, szombaton este félkilenc órakor a negyedik kerületi Camellei (Rózsa) utca 30. szám alatt levő Dula c s k a-féle vendéglőben tartja meg rendes heti összejövetelét, Horváth Antal, a dalárda ügyvezető elnökének tiszteletére. Az összejövetelre ezúton is meghívják a dalárda tagjait, barátait és pártolóit.

— Súlyosan bántalmazott fiúcska. Lugoj egyik utcáján több gyermek játszadozott, amikor egy labda miatt verekedés támadt közöttük. Nyolc gyermek megtámadta Balant János nyolc éves fiúcskát, akinek idegzete a bántalmazás következtében összeroppant. A súlyosan bántalmazott fiúcskát, akinek azóta öröngési rohamai is vannak, a lugoji kórházban ápolják.

MOTORKEREK
Felszerelési tárgyak
Alkatrészek
Lánc — Gummi
Javitások
ELECTRON
Telefon 22-29

* Dr. Velicsek-féle fizikális-diätetikus szanatórium B o c s a - M o n t a n á n május 15-én megnyílt. Kitünő eredmények az idegrendszer, — a légző- és emésztőszervek, — az anyagcsere megbetegedésénél. Anyagcsere kurák. Edző és erősítő kurák. Különösen előnyös minden lábadozónak. Saját tehenészet. B o c s a - M o n t a n a elismert klimatikus gyógyhely. 50 százalékos vasuti kedvezmény. Napi pensio 150 leítől.

— Üresen áll az aggok háza Resitán. Hosszas vita után Resitán elkészült az aggok új menedékháza. Az épület még a régebbi felosztott városi tanács határozata alapján épült fel a Berzavölgyében és az új emeletes ház kényelmes otthont biztosíthat a munkából kiöregedett emberek részére. Az épület annak ellenére, hogy már a berendezése is régen elkészült, még mindig üresen áll, holott sok öreg szegény ember koldulva járja be az utcákat. Resita lakossága érthetetlenül áll szemben ezzel a kérdéssel és mindenki szeretné tudni, mi lehet annak az oka, hogy az aggok házat nem adják át rendeltetésének.

Sport

Augusztus hónapban megszűnik a futballélet az egész országban a központ rendelkezése értelmében

A legelterjedtebb sportág nálunk a futball. Ezt a sportot kedvelte meg a közönség leginkább és így van az, hogy a többi sportágak ugyszólván szóhoz sem jutnak a futball mellett. A sok izgalom, a változatos játék kilencven percen keresztül leköti a közönség figyelmét. Az igazi sportember minden vasárnap kint van a pályán, gyönyörködik a futball játékokban és sohasem fogja megenni, akármennyire is sablonossá válik némelykor a játék. Ha olyan nagyszámú atlétikai, vagy más sportágu versenyt rendeznének vasárnapról-vasárnapra, mint amennyi futballmérkőzést rendeznek az egyesületek, akkor a közönség már a második atlétikai versenyen sem volna látható. Sajnos a közönséget nem szoktatták rá más irányú versenyek megnézésére.

A központi futballszövetség az országos testnevelési tanács utasítására és

A RIPENSIA TÁRSASUTAZÁSA A FŐVÁROSBAN

Az a nagy érdeklődés, mely a Ripensia-Venus mérkőzés iránt megnyilvánul, arra indította a Ripensia vezetőségét, hogy társas utazást készítsen elő a fővárosban eldöntésre kerülő mérkőzésre. Egyezer lei ellenében utazhatik oda és vissza a társasutazás keretében minden sportember, amely árban nemcsak az oda- és visszautazás, hanem a teljes ellátás (22-én ebéd, vacsora, 23-án reggeli és ebéd) és szállalati költségek is bentfoglaltatnak. Indulás a fővárosba július hó 21-én este 21.53 órakor, érkezés a fővárosba július 22-én reggel 10 órakor. Vissza indulás július 23-án, vasárnap este 19.20 órakor és érkezés Timisoara (Temesvárra) másnap hétfőn reggel 7.40 órakor. A társasutazásra jelentkezni lehet a Központi Bank menetjegyjárájában legkésőbb július 21-én, szombaton délelőtt 10 óráig. A társasutazáshoz legalább husz résztvevőnek kell jelentkezni.

A Venus is pihen

A Venus együttes a vasárnapi győzelem után éppen olyan komoly előkészületeket tesz mint a Ripensia csapata. A Venus csapata be őhajítja bizonyítani első győzelmének reális voltát és saját otthonában, saját közönség előtt számít újabb győzelem elérésére. A Ripensia csapata, mely az elmúlt vasárnap tartalékolatlan állott ki a nagyfontosságú mérkőzésre, remélhetőleg a második döntő mérkőzésre már teljes csapattal fog kiállni és be fogja bizonyítani, hogy vasárnapi kudarca véletlennek minősíthető.

saját elhatározásából kiadta a rendelkezést, hogy augusztus 1 és 26-ka között semmiféle futballmérkőzést nem szabad az egyesületeknek lebonyolítani. Pihenőt kapnak tehát a játékosok és vezetők egyaránt. A közönség is kénytelen lesz huszonhat napon át más sportággal foglalkozni, mert megérdemlik a többi sportágak is az érdeklődést.

Sportszempontról nézve az eseményeket, a kényszerpihenő elsőrangú hatással lesz különösen a játékosokra, mert az egész évi fáradságot fogják kipihenni. A futballista az, aki igazán egész éven át szakadatlanul működik, aki akár beteg, akár nem, vasárnap ott akar lenni a mérkőzésen és saját egyesületének színeért küzdeni.

Augusztus 1. és 26-ka között futballszünet lesz. A szövetség is kiveszi nyári szabadságát, hogy újabb lendületet adjon a szünet után sportunknak.

A Ferencváros sem jöhet az országba

A Ripensia vezetősége tárgyalásban állott a budapesti Ferencvárossal augusztusban lejátszandó mérkőzésre vonatkozólag. A belügyminisztérium előbbi határozatára hivatkozva, mellyel betiltotta a magyar csapatoknak Romániában való szereplését, a Ferencvárosnak sem adott játékedélyt.

Más bíró vezeti a TAC—Romania mérkőzést

Jelentette a Déli Hírlap fővárosi jelentés alapján, hogy a TAC—Romania mérkőzést I s t r a t i bíró vezeti. Újabb jelentések arról számolnak be, hogy a mérkőzés bírója Istrati helyett B a r s u bíró lesz. Érdekes megemlíteni, hogy a Romania vezetősége azzal a kérelemmel fordult egyébként a központi bírótisztülethez, hogy a TAC elleni selejtező mérkőzésére csakis ókirályságbeli bírót küldjön ki a bíróbizottság a mérkőzés levezetésére. A Romania beadványa nemcsak a sport érdekeit sérti, hanem a többi bírók önérdetét is joggal sértheti.

Vizsgálat a szövetség pénzzáradásai miatt

Az ugynevezett ellenzék az országos testnevelési tanácstól azt kérte, hogy vizsgálja felül a futballtestület számadásait. A vizsgálat már megkezdődött, bevégezték már az elmúlt év számadásait, de még nem találtak alapot arra, hogy egyes személyek ellen, mint ahogyan azt az ellenzék követelte, a vizsgálatot megindítsák.

Admira—Sparta 4:0 (3:0)
Középeurópai kupamérkőzés keretében Bécsben az Admira nagy meglepetésre lyos vereséget mért a Sparta csapatára, amely ezt az előnyt behozni már nem tudta.

A Venus vezetősége nagy győzelmi prémiumokat fizet

Fővárosi jelentések arról számolnak, hogy a Venus játékosai a Ripensia ellen győztes mérkőzés után egyenként tízezer prémiumot kaptak. A második döntő mérkőzésre még nagyobb prémiumokat tűz ki a Venus vezetősége. A nagy prémium méltán kellettek feltűnést, mert még a végzet tagjai sem kaptak ilyen nagyrat jutalmazást a jugoszlávok legyőzése által.

Az aradi Hakoah vendégszereplése a Kadima csapata ellen

A Kadima az Electrica-pályán fogja most vasárnap az aradi elsőosztályú egyik jóképességű csapatát, a Hakoah futballcsapatát, amely a férfi és női tornászcsapatok is átjön Timisoarára (Temesvárra). A tornászcsapatok vendégszereplése elé nagy deklózással tekintenek, mert az ilyen versenyek nálunk sajnos ritkaságszámba mennek. A tornászcsapatok a Hakoah—Kadima mérkőzés előtt és a mérkőzés felideje között is szerepelni fog.

— Díjak kiosztása a Keeskeméti fotófi által. Köztudomásu, hogy a Gevaert-mű 1933-ban rendezett díjkiosztása a Gevaertgyártmányok barátai körében nagy érdeklődést váltott ki és a sok értékes díj győrtártatlan kisorsolása teljes mértékben zolta barátaink bizalmát. A szép eredményt a Gevaert-művek, h 1934-ben is egy díjlozást rendez, amely azonban még érdekesebb és a díj vétele — ennek dacára — sokkal egy ribb lesz, mint a múlt évben. A díjak huzás által lesznek elosztva, hanem a szelvények minden tekeréscsillag, csomag — és Leicafilm — valamint lemez-dobó mellékelve lesznek: nyerő, a vizsgálati díjzselvény a doboz fenekére ragasztott ritékban lesz mellékelve.

Költözködöm!

Mélyen leszállított árak 3 hétig! Raktáron csodaszép keleti és bellöldi pezszak, antik és modern butorok, szalono neves festmények, mű- és vitrintárgyak ezüstök, szervizek, olcsó szines háló konyhaberendezés sürgősen eladó

FISCHHOFF

Telefon 18-09. / Strada Corvin Mateiu

— Garázdködnak a viperák. poianai cserkész táborban az elmúlt pokban nagy riadalom volt. Az h a i s i u fiatal bravói tanár néhány naptöltött a cserkész táborban. A tanár cserkészekkel kirándult a tábor köré, ahol a füből hirtelen egy vip bukkant elő, amely Athanasiu tan megmarta. A megsebesült tanárt k házba szállították.

* Viktoria királynő. Viktoria kirá nő uralkodása Anglia fejlődésének i hősibb korszaka. Alatta lett Anglia lágbirodalom. Amikor a fiatal ném hercegnő trónralépett, Anglia gyan vással fogadta. De Viktoria hamar m kedveltette magát. Értett az ember kiválasztásához: Kitünő férje és mini terei voltak. Ugy vezette Anglia ügye mint a jó és gondos háziasszony a h tartását. Amellett nő is volt a szó k nemesebb, legérdekesebb értelmé Lytton Strachey remek írói tehetség alaposan és érdekesen bontakoztatja ennek a nagyszerű asszonynak m nagyszerűbb életét. 350 oldal, fehér p piron, füzve 87 lei, kötve 126 lei mind könyvkereskedésben, vagy L e p a g n á l, Cluj. Kérje a Pantheon újdonság jegyzékét.

Lipcei őszi mintavásár 1934

Megnyitás augusztus 26
33 1/3 % utazási kedvezmény
a német birodalmi vasútvonalakon!

Minden felvilágosítást megad a

LEIPZIGER MESSEAMT LEIPZIG (DEUTSCHLAND)

vagy annak tb. képviselője Angerbauer Jenő, Timisoara I., Str. Gen. Praporgescu 3. Telefon 70

Rádió

július 20. Bucuresti. 2: Hanglemezek. 3: Rádiózenekar. 10.15: Kamarazene. 11: Énekhangverseny. 11.30: Csellóhangverseny. 12.30: Könnyű zene lemezek. Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. Időjárás. 1: Időjárás, majd ének zongorával. 1.30: Hírek. 2.30: Cigányzene. 3.40: Hírek. 4.30: Diákféltóra. 5: A népi lelki egészsége. 5.45: Időjárás, híradónapló. 7.15: Munkásféltóra. Hanglemezek. 8.30: Az eskü, Karinthy felolvasása. 9: Paul Tibor klarinét. 9.35: Berky Lili és Gózon Gyula vígjátéka. 10.35: Időjárás, hírek. 10.45: Rádiózenekar. 12: Cigánymuzsika. 10: Könnyű zene. 5.40: Lemezek. Énekhangverseny. 9.25: Zenekari hangverseny. 12.50: Táncczene. Belgrad. 12: Énekhangverseny. 2.10: Lemezek. 8.30: Lemezek. Vendégloji zene. Milánó. 6.10: Szoprogangverseny. 8.30: Könnyű zene. 9.45: Szimfonikus hangverseny. 11: Táncczene. 6.10: Hangverseny. 9.10: Lemezek. Tébei asszony, operettelőadás. Prága. 10: Lemezek. 8.10: Szaxofonhangverseny. 9.35: Esti hangulat-hangverseny. Tánccdalok. Stuttgart. Este 8: Tarka hangverseny. 12: Zene. Stockholm. Este 8: Hangverseny. 11.20: Katonazene. 7.30: Könnyű zene. 9.30: Hangverseny. 11: Kávéházi zene. 1.10: Szalonzene. 2: Operaáriák. 5: Énekzene és dalok. 6.30: Zenekari hangverseny. 9.22: Szimfonikus hangverseny. Táncczene.

ombbat, július 21. Bucuresti. 2: Lemezek. 4: Könnyű zene. 8: Táncczene. 9.45: Lemezek. 10.15: Rádiózenekar. 11.20: Hangverseny. 12.30: Vendégloji zene. Budapest. Torna. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. A kecskeméti „Hirös hét” megnyitóját, beszélő Dallos Sándor. 1.45: Szimfonikus zenekar. 2.15: Időjárás, hírek. Hírek. 5: Ezermester műhely. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Tárótgató cigánykisérlet.

tel. 7: Közvetítés Kecskemétről. 7.30: Operaházi zenekar. 9: Bánk bán előadása. 11.30: Időjárás, hírek. 11.50: Hanglemezek. Bécs. 1: Parasztzene lemezek. 1.30: Hangverseny. 7.20: Könnyű zene. Éjféli után 1: Lemezek. Berlin. Este 7.20: Zongorajáték. 8.30: Hanglemezek. 9.10: Weekendzene. Milánó. 8.30: Tarka zene. Róma. 6.10: Énekhangverseny. 9.10: Lemezek. 11: Táncczene. Prága. 1.10: Lemezek. 1.30: Hangverseny.

5.45: Táncczene. 10: Hangverseny. 11.30: Táncczene. Strassburg. 7.30: Tarka est. 11.30: Táncczene. Stuttgart. 7.20: Táncczene. Éjféli után 1: Zene. Stockholm. Este 8.30: Régi táncok. 11: Táncczene. Varsó. 1.10: Könnyű zene. 2: Kamarazene lemezek. 5: Könnyű zene. 6.25: Operaáriák. 7.15: Navrocki saját műveiből játszik zongorán. 8.15: Lemezek. 9: Lengyel zene. 11.10: Jazz lemezek. 12: Táncczene.

az általuk kért áron csak nagyon kevesen hajlandók részükre eladni buzákat. A többi termények ellanyhulnak. A piaci árak a következők: az uj-buza 415 lei, míg a 76 kilós temesi ó-buzaért 400 leit kérnek. A torontáli 77—78 kilós ó-buza 410 leiért kel el a piacon. A tengeri 250 lei, a takarmányárpa 220 lei, a zab 220 lei, a korpa 230 lei, a repce 620 lei, a zsáknélküli takarmányliszt 260 lei, míg a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 630 lei.

Egyesítik az ország kis- és középbankjait. Fővárosi jelentés szerint a Nemzeti Bank elhatározta az ország kis- és középbankjainak egyesítését. Romániában jelenleg ezerszáz pénzintézet van és nagyon sok kisvároskában néha hét, sőt nyolc olyan bank létezik, amelyeknek semmi létjogosultságuk nincsen. A konjunkturás időkben alapított bankok most már csak tengődnek és egyáltalán nem érdeklődnek meg a pénzintézet nevet. A Nemzeti Bank ezért határozta el ezen kis- és középbankok egyesítését és ennek a célnak az érdekében minden törvényes és megengedett kényszerítő eszközt alkalmazni fognak. A tervezett intézkedés az ország gazdasági érdekeit szolgálja és annak csak előnyös lehet.

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai. Az első szám a vételt, a második szám az eladást jelenti: Francia frank 6.60—6.90, belgas 23.50—23.80, angol font 505—515, olasz líra 8.65—9.20, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24, lengyel zloty 18.80—20, svájci frank 32.55—33.40, dinár 2.20—2.50.

Mozi

Péntek, július 20.

Apollo-mozi: Mexikói vér és Baer—Carnera boxmérkőzése.

Capitol-mozi: Mexikói vér és Baer—Carnera boxmérkőzése.

Forum-mozi: József Egyiptom földjén.

Tivoli-mozi: Ég a cirkusz.

Közgazdaság

A buza árjavulása meghozná a világgazdasági helyzet javulását is

A hivatalos gabonavásárló kirendeltségek tudvalevőleg 420 leit fizetnek a középminőségű buza métermázsájáért. A buza árával foglalkozott legutóbb Garofild volt miniszter, az országos mezőgazdasági szindikátus elnöke is, aki kijelentette, hogy a jelenlegi ár nem felel meg a mai gazdasági viszonyoknak. A mázsánként 420 leies ár szerinte csak a közepes buzatermésnél állhat fenn, most azonban a rendes termésnek csak a felét hozta meg a föld, tehát mázsánként 600—700 leiben kellene megállapítani az ideai buza árát. A buza árjavulása

meghozná a világgazdasági helyzet javulását is. Megállapítható — mondotta Garofild — hogy az idén buzaexport nem lesz, viszont kukoricában is gyenge lesz a termés és minőség szintén sok kívánnivalót hagy hátra, mégis a tengeri ára most is alacsonyabb Romániában, mint a világpiacon. Nem marad más hátra — fejezte be nyilatkozatát Garofild — minthogy néhány takarmányféle, így árpa, borsó és bab exportjával kárpótoljuk az elmaradt buzaexportot és ilyenformán állítsuk helyre az export és import közötti normális viszonyt.

Megválasztják a tőzsde új vezetését. A helybeli árutőzsde ideiglenes bizottsága Ionasiu Titu képviselő elnöke alatt tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az árutőzsde rendes évi közgyűlését augusztus negyedikén délután hat órakor a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében tartják meg és arra az összes tőzsdetárgyakat meghívják. A közgyűlésen az új választásokat is megejtik, amikor a tőzsdetanácsot, a tőzsde választott bíróságát és a tőzsde szakértőit fogják megválasztani.

Tartós élénkség a buzapiacon. A bányai gabonapiac tartós az üzleti élénkség és legnagyobb forgalomnak a buza örvend. A gabonavásárlók érdeklődési körének középpontjában azért áll jelenleg a buza, mert a kormány a buza árának megtartására nagyobb bevásárlásokat eszközöl akkor, amikor észreveszi, hogy a buza ára csökken. A kormány drágábban veszi meg a búzát és ennek következtében a piacon nagy lendületet vesz úgy az ó-buza, mint pedig az uj-buza. A kormány ezen bevásárlási akcióját erősen megérik a gabonakereskedők, mert

Szociális Missziótársulat

Nagy nyári ünnepélye

vasárnap, július 22-én, délután 5 órai kezdettel a Scudier-ligeti Pavillonban

szerelem diadala

Írta: Bánkuthy Endre

11. folytatás.

Mikor aztán hazatért, igen harcias hangulatban találta Bánlakínét.

— Kisasszony! Micsoda dolgokat művel maga az én házamban? Mit gondolt, van? Azt gondoltam, azt hittem, hogy maga különb, mint a többi frejlek. De látom, hogy csalódtam. Adja szentet és éjszaka férfiakat fogad a szobájába. Gyalázat!

Trude sóbálvánnyá meredt. Aztán hátrétt:

— Kérem, nagyságos asszony, rettenetesen réreértés...

— Mit, még tagadni meri? Azt hiszi, hogy nem hallottam az éjjel a szobájában a zajt? Még a maga sikoltását is hallottam. Bizonyára a gyönyörűségtől voltott! Hogy nem szégyeli magát. És ottott hangu beszédet is hallottam.

— Istenes! Hogy ilyesminek az én házamban kell megtörténni!

— A kövér kis Bánlakiné, aki az izgalomszuszogni alig tudott, szünetet tartott, majd kategórikusan kijelentette:

— Remélem, belátja, hogy ezek után nem maradhat itt!

Trude csak állt, de nem tudott szólni. Az iszonyat elvette a hangját. Érezte magán a megbélyegzést. Érezte, hogy kidobták. Kidobták, mint egy utolsó szajhát.

Bement a szobájába és átöltöztött. Utra öltöztött. Felvette a kosztiumruháját és becsomagolta a holmiját. Feltette magában, hogy azonnal elhagyja a házat és addig is, amíg az utlevele rendbe jön, szállodába fog lakni.

Mikor elkészült, hogy menjen, Bánlakiné a szobalánnyal magához hívatta. Pénzt tett az asztalra.

— Itt van a pénze, ne mondja, hogy nem kapta meg a járandóságát.

Trude zsebre gyűrte a pénzt és dacosan hallgatott.

— Hát nem tagadja? Hát egy szóval sem mentegetőzik? Ezzel a konok-sággal is beismeri, hogy férfi volt magánál az éjjel.

Trude összeragasztotta az ajkát. Fogaival marcangolta a nyelvét, de nem szólt. Bánlakínét ez még jobban felingerelte:

— Nem süil ki a szeme szerelmi viszonyt kezdeni a fiammal?! Persze jó volna barátoknak a milliomos fiu, hogy aztán éveken keresztül zsarolni lehessen!

Ezt már nem bírta tovább Trude. Büszkén egyenesedett ki és harsogó hangon válaszolt:

— Rágalom! A fia nem volt szobában!

Bánlakiné hárpia módjára kiáltott:

— Hazudik! Azt hiszi, hogy nem látom, hogy hetek óta majd fölfalják egymást a szemeikkel! Ezek a pillantások minden beismerésnél jobban elárulták nekem, hogy maga a fiam szeretője. De nem szóltam, mert azt hittem, hogy házon kívül üzik játékaikat, amikor magának kimenője van.

Trude tiltakozva emelte fel a kezét.

— Felesleges minden beszéd! Nem tűrök a házamban szerelmi tanyát! Értette?

Ekkor következett be aztán a szörnyűség dolog.

Trude szinte örülten kirohant az előszobába, felszakította annak ajtaját, kint termett a folyosón, az ajtót teljes erejéből becsapta maga után és a következő pillanatban átvette magát a korlátón.

Bánlakiné hallotta a tompa zuhanást. Sejtette, hogy mi történt és arca olyan fehér lett, mint a fal.

Felvetődött benne a gondolat: hátha igazságtalanul ítélte meg Trudét? És ijedten bezárkózott szobájába.

Az esetnek a híre hamarosan eljutott a bankba is. Bánlaki megdöbben. Telefonált a kórházba és izgatottsága némileg enyhült, mikor megtudta, hogy szerencsére nincsen komolyabb baj.

Biztosra vette, hogy a felesége valahogyan megtudta az éjszakai históriát. Azt is lehetségesnek tartotta az első percekben, hogy Trude távozni akart házából és megmondta feleségének az okát. De ha így történt, akkor miért akart öngyilkos lenni? Vagy nem mondta meg a feleségének és felindultságában akart megválni az élettől? Bánlaki feje majd szét pattant a találgatástól.

Az is eszébe jutott, hogy elutazik néhány hétre és csak az irodaszolgával küld levelet haza és tudatja, hogy sürgős üzleti ügyekben el kellett utaznia. Mire hazatér, — gondolta, — majd csak rendeződnek valahogyan a dolgok.

Ödön a szerencsétlenség hírére azonnal hazarohant. Mire hazatért, Trude már a kórházban volt.

Befutott anyja szobájába és a sietség-től szinte elfulva kérdezte, hogy miként történt az egész?

Bánlakiné, aki miután megtudta, hogy Trude élete nincsen veszélyben és nem sokára felépül, némileg magához tért első ijedtségéből, szemrehányóan szólt a fiához:

— Te vagy az oka mindennek! Ha szeretted a fejeleint, tőlem szeretheted, de házon kívül.

Ödön kában bámult az anyjára:

— Nem értelek, mama.

(Folyt. köv.)

Apcóhiedetése

Házasság

Különféle nemzetiségű

vallásu és kora urileányok és özvegyek, 200.000—30.000.000 lei hozománnyal férjhez mennének: bírók, tisztek, orvos, gyógyszerész, tanár, mérnök, ügyvéd, jegyző, gyáros, nagyvállalkozó, magasabb rangú állami és köztisztviselő, kereskedő és önálló jobb iparoshoz. Bővebbet teljes bizalommal és diszkrécióval. Kizárólag egyedüli megbízott Barbes, ált. keresk. ügynökség és tudakozó iroda, Timisoara I., Str. Eminescu 7 (Zápolya-utca), Felhívásra házhoz is jövök. Telefon 22-80. (141)

Alkalmazás

Rikkancsok

fiksifizetés és jutalék mellett felvételen. Bővebbet a kiadóhivatalban. (1300)

4 középiskolát

végzett tanulófiu felvétetik. Ungáryomda I., Piata Sft. Gheorghe 4. (62)

Mindenes szobalányt

azonnali belépésre keresek. Dr. Butean I., Bulev. Reg. Ferdinand (Lloyd-sor) 11, II. em. (1311)

Állást keres

Bármilyen vizsgára

előkészít, nyelveket (román, francia, olasz, német, latin, görög) tanít oklevéles középiskolai tanár. Cim a kiadóban. (1289)

Ügyes,

gyakorlott házivarrónó, szerény fizetési igényekkel munkát keres. Cim: Katolikus Misszió, Str. Bonnaz-utca 10.

Adás-vétel

Finom plüss függönyök

jutányosan eladó. IV., Miron Costin (Horváth Boldizsár-u.) 5, I. em. (1130)

Eladó

jó állapotban lévő női selyem kabát. IV., Str. Miron Costin (Horváth Boldizsár-u.) 5, I. em. (1130)

Eladó

két tiszta angol, fehér faj kan. Keresek autóbustulajdonos, Sacalaz jud. Timisoara. (1301)

Keresek

megvételre jó karban lévő 110 voltos 1/16-os motort. Löffler c/ház, II. em., 1. (1309)

Szépességápolás hajfestés tartóshullám J. WALTRICH fodrásznál

II., Str. Dacilor (Fő-utca) és Piața Traian (Kossuth-tér) sarkán, 6-os villamos végállomásánál

Bérház

5 lakással (parkettás) fürdőszobával piac és villamosmegállónál, esetleg két-tévélasztva is Fabrica (Gyárváros) fő-utvonálán olcsón eladó. Bővebbet Promontorul borház I., Bulev. Reg. Maria 4. Timisiana mellett. (1305)

„Cito” mérleg

automata 10 kgr. barna, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Cimeket „Mérleg” jellegre a kiadóba kérek. (1307)

Kitünő zongora

olcsón eladó. Cim a kiadóban. (1342)

Fáskamra váz

eladó. Csillag Ferenc IV., Str. Dreptatea (Szilágyi-utca) végénél. (1312)

Figyelem!

Veszek és legjobban fizetek készpénzzel, bármilyen használt butort, egész berendezéseket vagy egyedülálló darabokat, mindenféle házi felszerelést, varrógépet, könyveket stb. (IV. kerület), Str. Gen. Foch 50, régi szám, (uj 51), az udvarban jobbra suterén helyiség. (1192)

Billiárdasztal

használt, jó karban lévő, megvételre kerestetik. Hangay, Sándor Faget. (1266)

3 lámpás rádió

kifogástalan akumulátoros, hangszóróval eladó. Ugyanott jó házból való tanonc és tanoncleány felvétetik. III., Str. Brancoveanu (Helvét) utca 16. (1277)

Autóbusturmenetrend

Timisoara—Buziás—Lugo.

Indulás Timisoaráról Buziás felé:			Indulás Buziásról Lugo felé:		
reggel 7 óra	érkezés 8.15 óra		reggel 8.15 óra	érkezés 9.00 óra	
délután 1 óra	érkezés 2.15 „		délután 2.15 óra	érkezés 3.00 „	
este 7.15 óra	érkezés 8.30 „		este 8.30 óra	érkezés 9.15 „	
Indulás Buziásról Timisoara felé:			Indulás Lugojról Buziás felé:		
reggel 6.30 óra	érkezés 7.45 óra		reggel 5.30 óra	érkezés 6.15 óra	
délután 2 óra	érkezés 3.15 „		délután 1 óra	érkezés 1.45 „	
este 6.30 óra	érkezés 7.45 „		este 5.30 óra	érkezés 6.15 „	

Vasár és ünnepnap

Indulás Timisoaráról Buziásra reggel 7 óra Indulás Lugojról Buziásra reggel 8 óra,
Buziásról vissza este 9 óra vissza este 7 órakor

Indulási hely Timisoaráról: Corvin-étterem.

Buziásról: Restaurant National.

Lugo: Szamet üvegkereskedés.

Filléres gyors indul

Bécsbe Budapestre aug. 10-én, vissza aug. 19-én

Kollektív utlevéllel, vízzel és vasuti jeggyel:
Bécsbe 2190 lei, Budapestre 1100 lei.

Egyéni utlevéllel, vízzel és vasuti jeggyel:
Bécsbe 1870 lei, Budapestre 775 lei.

Kollektív utlevélhez szükséges okmányok Bécsbe és Budapestre utazóknál: 1.) állampolgársági bizonyítvány másolata. 2.) személyazonossági (piros) igazolvány eredetiben. 3.) 20—50 éves férfiak katonai bizonyítvány. 4.) 3 drb fénykép. 5.) férjes nők házasságlevél másolata és férji beleegyezés nyilatkozata. 6.) kiskorúak szülői beleegyezés (városokban közjegyző, községekben községi jegyző által hitelesítve).

Jelentkezési határidő legkésőbb augusztus 6-án

Jelentkezési helyek:

Timisoara: Déli Hírlap kiadóhivatala
Központi Bank menetjegyirodája
Birdev menetjegyiroda
Waggon-Lits-Cook menetjegyiroda

L u g o j: Európa menetjegyiroda

Jimbolia: Barbier János könyvkereskedés

Reșița: Banat Ügynökség

Sănnicolaul-Mare: Friss Jenő hírlapiroda

Oravița: Weiss Félix könyvkereskedés

Lipova: Veres-trafik

Periam: Zucker Adolf

Brașov: Európa menetjegyiroda

Vinga: Librăria Bănățeană, Katsinka Cornel

Orșova: Tranzit szállítási vállalat

Lakás

2 szobás

lakás előszobával, esetleg fürdőszobával, használatlalt augusztus 1-re kiadó. Piata Noua 4. (14)

Csinosan butorozott

szoba különbejárattal fürdőszobával, nálatlalt 1—2 személynek kiadó. I. derer (Erőd-utca) 1. szám, I. emel. (1)

Kiadó 2 szobás modern lakás előszoba, fürdőszoba, cserépkályha, ketta, garszon lakásnak is megfelelő. Str. Gen. Foch (Fröbl-utca) 41. Tel. 19-98. (1)

Különbejárattal

butorozott szoba szolid urnak k. Földváry fűszeres mellett. III., bescu (Holló) utca 35. (1)

Modern 2 szobás

lakás a Papneveldei bérházban k. I., Str. Lonovici 12. (1)

2 szobás

esetleg 1 szobás lakás mérsékelt á. kiadó. Vizezeték, fürdőszoba, vi. kert. III., Piata Crucii (Kereszt) t. (1)

Szoba-konyhás

lakás vízvezetékekkel, mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. III., Brancoveanu (Helvét) utca 63, új villa. (1)

Hentesüzlet,

nagy környékkel, lakás és az összes lékhelyiségekkel (új épület), augusztus 1-re kiadó. Más szakmának is alkalmas. Bővebbet Lichtfusz vendéglősnél. Str. Otel de Coroana (Korona-u.) 15. (12)

3 szobás

gyönyörű szép utcai lakás, két előszobával augusztus 1-re virágkert használatlalt kiadó. III., Str. Vilhelm Mühl. (12)

Butorozott különbejárattal

elegáns utcai szoba fürdőszobával, nálatlalt, Belvároshoz egészen közel, k. III., Str. Iosif Gal (Csáki) utca 4, I. 3. szám. (12)

Pontosan fizető

uriember, állandó lakó, augusztus 1-re szeptember 1-re mérsékelt áron, különbejárattal butorozott szobát keres. Ajánlatokat „Csendes szoba” jellegre a kiadóba kérek. (12)

Különféle

Terményraktárt keresek

Fabric (gyárvárosi) állomás vidékén szolnt száraz, lehetőleg földszintű ajánlatok cím, méretek és bérigény kérésével „Nyolc vagonos” jellegre a kiadóba kéretnek. (13)

Kölcsönt keresek

8000 leit kénizálog arany- és értékpapírok fedezetre, 3 hónapi időtartamra 1500 kamat mellett. Cimeket „Kézizálog” jellegre a kiadóba kérek. (13)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I., Sft. Gheorghe